

## POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 listopada 2021 r.

sprawy **R. Y. (Y.)**

skazanego z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw.  
z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 22 kwietnia 2021 r., sygn. akt II Ka (...)

zmieniającego w części, a w pozostałym zakresie utrzymującego w mocy  
wyrok Sądu Rejonowego w E.

z dnia 23 listopada 2020 r., sygn. akt II K (...)

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego R.Y. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2020 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w E. uznał oskarżonego R. Y. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., polegającego na tym, że w okresie od 18 czerwca 2012 r. do 15 lipca 2013 r., w E. pełniąc funkcję prezesa Spółki Y. z/s w E. na ul. P., będąc osobą odpowiedzialną za sprawy gospodarcze firmy, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, z naruszeniem przepisów art. 88 ust. 3a pkt 1

lit. a pkt 4 lit. a oraz ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. 2011 r., Dz. U. nr 177, poz. 1054 ze zm.) wprowadził w błąd Naczelnika Urzędu Skarbowego w E. przez podanie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym w ten sposób, że w oparciu o nierzetelnie prowadzony rejestr zakupu dla potrzeb podatku od towarów i usług, w deklaracjach VAT-7 dla podatku od towarów i usług za I, II, III, IV kwartał 2012 r. oraz I, II kwartał 2013 r. zawyżył podatek naliczony posługując się wystawionymi w sposób nierzetelny fakturami VAT nieodzwierciedlającymi rzeczywistych zdarzeń gospodarczych przez wyszczególnione w części wstępnej wyroku firmy, przez co doprowadził do uszczuplenia należności Skarbu Państwa za wymieniony okres w łącznej kwocie 565 022,00 zł. Za czyn ten Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 500 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 100 zł.

Sąd Okręgowy w S., po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2021 r., sygn. akt II Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego karę grzywny złagodził do 300 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 100 zł, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wskazanego wyżej wyroku Sądu odwoławczego wywiódł obrońca skazanego, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając „mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia:

1. Naruszenie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., tj. przepisu postępowania art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., art. 44 § 2 k.k.s. oraz art. 121 § 1 O.p., stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą, poprzez nieumorzenie niniejszego postępowania na tej podstawie prawnej, mianowicie uznanie, że nie nastąpiło przedawnienie karalności, mimo iż w niniejszej sprawie nie doszło, w trybie art. 70 § 6 pkt 1 O.p., do skutecznego zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego za lata 2012-2013, stosownie do orzecznictwa sądów administracyjnych, z uwagi na:
  - instrumentalne wszczęcie niniejszego postępowania karnego skarbowego, tj. na 3 miesiące przed upływem 5 letniego terminu przedawnienia w trybie art. 70 § 1 O.p. i jednocześnie przed wydaniem jakiegokolwiek decyzji przez Organy

podatkowe (zarówno wymiarowej, a już tym bardziej ostatecznej, po wydaniu której w świetle orzecznictwa i utrwalonej praktyki dopiero wszczyna się przedmiotowe postępowanie), tj. w dniu 28.09.2017 r, zatem kiedy nie można było przypisać oskarżonemu winy, co wykluczało możliwość wszczęcia przedmiotowego postępowania karnego skarbowego o czyny z art. 56 § 1 k.k.s. i n., które można popełnić jedynie umyślnie (art. 4 § 2 k.k.s.);

- brak zawiadomienia o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, co spowodowało także naruszenie art. 70c O.p. poprzez jego niezastosowanie;
2. Rażąco naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 70 § 6 pkt 1 O.p. poprzez uznanie, że:
- ww. zawiadomienie istnieje i zostało prawidłowo doręczone,
  - nie doszło do instrumentalnego wszczęcia niniejszego postępowania karnego skarbowego i poprzez to przyjęcie,
- iż zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego było skuteczne, z pominięciem jednoznacznego orzecznictwa sądów administracyjnych w analogicznych sprawach do sprawy niniejszej;
3. Niewspółmierność kary z uwagi na dotychczasową niekaralność Y. R. oraz niskie zarobki - w wysokości 10.000 zł rocznie, zatem miesięcznie na poziomie około 1.000 zł, a co za tym idzie ze względu na rażącą niewspółmierność orzeczonej kary grzywny”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania wobec przedawnienia karalności przypisanego oskarżonemu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w E. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, pozwalającym na jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron, wyznaczonym w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Czyniąc na wstępie kilka uwag natury ogólnej warto przypomnieć, że zgodnie z dyspozycją art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Nie może być natomiast wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary. Art. 523 § 2 k.p.k. stanowi z kolei, że kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy podmiotów z art. 521 k.p.k. – Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka, a także kasacji wniesionych z powodu uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oczywista bezzasadność kasacji ma natomiast miejsce w sytuacji, gdy już w wyniku pobieżnej analizy zarzutów w niej zawartych nasuwa się spostrzeżenie, iż nie są one trafne, a przedstawione w niej wnioski nie odpowiadają zaistniałym w sprawie realiom procesowym (zob. postanowienie SN z dnia 17 kwietnia 2018 r., sygn. akt V KK 397/17).

Analiza akt przedmiotowej sprawy przez pryzmat zarzutów podniesionych w kasacji oraz przywołanej na ich poparcie argumentacji pozwala na uznanie kasacji za oczywiście bezzasadną. Skarżący nie sformułował bowiem żadnych zasadnych zarzutów przeciwko orzeczeniu Sądu odwoławczego, które powodowałyby konieczność jego wzruszenia. W pierwszej kolejności wskazać należy, że brak jest podstaw, by podzielić stanowisko skarżącego, jakoby orzeczenie Sądów obu instancji obarczone było bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., art. 44 § 2 k.k.s. oraz art. 121 § 1 Ordynacji podatkowej. Chybione i nie znajdujące poparcia w materiale dowodowym sprawy jest twierdzenie autora kasacji, jakoby w niniejszej sprawie miało nastąpić przedawnienie karalności przypisanego skazanemu przestępstwa skarbowego, z uwagi na fakt, że wszczęcie postępowania karnego skarbowego w sprawie na 3 miesiące przed upływem 5 letniego terminu przedawnienia z art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej i jednocześnie przed wydaniem jakiegokolwiek decyzji przez podatkowe miało charakter jedynie instrumentalny, a jako takie nie mogło

spowodować skutecznego zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego za lata 2012-2013 - w trybie art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

Odnosząc się do ww. zarzutu i dyskwalifikując jego trafność, wskazać należy, że zarzut o tożsamej treści został już podniesiony przez obrońcę R. Y. na etapie postępowania apelacyjnego pod adresem Sądu I instancji. Sąd II instancji skutecznie zdementował jego słuszość, przedstawiając na tę okoliczność trafną argumentację na str. 3-4 uzasadnienia. Sąd II instancji wskazał, że w sprawie nie doszło do przedawnienia karalności przypisanego oskarżonemu czynu. Czyn przestępny został bowiem popełniony przez R. Y. w okresie od 18 czerwca 2012 r. do 15 lipca 2013 r. Przedawnienie zobowiązania podatkowego, które zgodnie z art. 44 § 2 k.k.s. skutkowałoby również przedawnieniem karalności przypisanego oskarżonemu przestępstwa skarbowego czynu, zgodnie z art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej, mogłoby nastąpić w dniu 31 grudnia 2018 r. Jednakże w dniu 28 września 2017 r. (a zatem na rok i trzy miesiące, a nie jak twierdzi skarżący - na trzy miesiące przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego) finansowy organ postępowania przygotowawczego wszczął wobec R. Y. postępowanie karno-skarbowe (k. 51, t. I). Postanowienie o przedstawieniu podejrzanemu zarzutów zostało mu ogłoszone w dniu 15 grudnia 2017 r. (k. 52-52v.) i wtedy też został on przesłuchany (k. 97-101, t. I). Sąd II instancji nie zaakceptował także stanowiska skarżącego postulującego uznanie, że wszczęcie postępowania karnego miało jedynie charakter instrumentalny. Wskazał bowiem, że w kwietniu 2017r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w E. po przeprowadzonej kontroli firmy oskarżonego sporządził protokół kontroli podatkowej (kontrolą było objęte rozliczenie podatku od towarów i usług za I, II, III, IV kwartał 2012 oraz za I i II kwartał 2013 r.). O kontroli oskarżony posiadał pełną wiedzę, natomiast dopiero po stwierdzonych w jej wyniku nieprawidłowościach, we wrześniu 2017 r. zostało wszczęte przeciwko oskarżonemu postępowanie karno-skarbowe i postawiono mu zarzuty. Sąd ad quem wskazał również, że zgodnie z art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej samo wszczęcie postępowania o przestępstwo skarbowe, o którym podatnik został powiadomiony, spowodowało zawieszenie biegu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Wszczęcie postępowania karno – skarbowego przeciwko R. Y., a następnie przedstawienie mu zarzutów spowodowało zatem

skuteczne zawieszenie biegu przedawnienia zobowiązania podatkowego, a w konsekwencji nie doprowadziło do przedawnienia karalności przypisanego oskarżonemu czynu. Argumentacja Sądu odwoławczego jest słuszna, przekonująca i zasługująca na aprobatę Sądu Najwyższego, a tym samym w pełni dezaktualizująca zarzut kasacji dotyczący zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Pozostałe zarzuty kasacji, wyartykułowane w punktach 2-3 kasacji, a wskazujące na obrazę prawa materialnego - art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej oraz rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego kary, okazały się niedopuszczalne, a zatem nie ma potrzeby szerszego się do nich ustosunkowania i wskazywania argumentacji ich odpierającej. Jak sygnalizowano już powyżej i co wynika wprost z treści art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy podmiotów z art. 521 k.p.k. – Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka, a także kasacji wniesionych z powodu uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. W realiach niniejszej sprawy, z uwagi na wymierzenie R. Y. kary grzywny podniesienie w kasacji zarzutu nie mającego rangi bezwzględnej przyczyny odwoławczej, a takim był zarzut obrazy art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej, było zatem niedopuszczalne. Niedopuszczalność zarzutu rażącej niewspółmierności wymierzonej skazanemu kary jest również oczywista, jeśli się zważy na treść art. 523 § 1 zd. 2 k.p.k.

Kierując się przedstawionymi motywami, nie dostrzegając na gruncie przedmiotowej sprawy zaistnienia sygnalizowanej przez obrońcę skazanego bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. ani żadnej innej bezwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 § 1 k.p.k., dzieląc w tej mierze stanowisko Sądu Okręgowego w S. z dnia 22 kwietnia 2021 r., sygn. akt II Ka [...], Sąd Najwyższy na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. rozstrzygnął jak w postanowieniu.

Sytuacja materialna skazanego przemawiała za zwolnieniem go, w oparciu o art. 624 k.p.k., od poniesienia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

